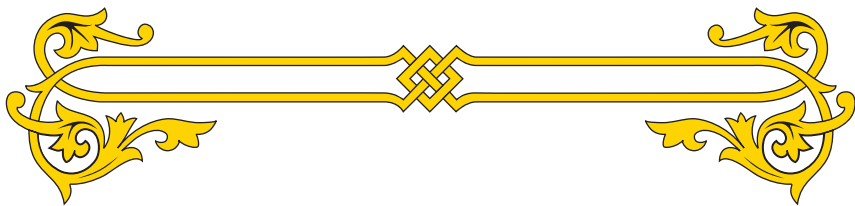

Иисус Христос тухай
хөөрөөнүүд

Иисус Христос тухай хөөрөөнүүд

Нангин Бэшэг оршуулгын институт
Москва
2012

ИИСУСАЙ ТҮРЭХЭ ТУХАЙ ҮАЙН МЭДЭЭСЭЛ

Бурхан Иисус Христос хүбүүгээ газар дэлхэй дээрэ эльгээжэ, хүн түрэлтэниие нүгэл шэбэлхээн, хёморол хосоролхоонь абарха гэхэн байгаа. Тэрэнэй түрэхэтэй адли газар дэлхэй дээрэ шэнэ Үе саг тогтоо. Тиимэхээл манайшые литэ Иисус Христосой мүндалэн үдэр-хөө эхитэй бшуу.

Иисусай түрэнэн түүхэн гайхалтай. Һанаад үзэгты, тэрэмнай Бурханай Хүбүүн аад, малай дал соо түрэнэн байгаа. Уданшыегүй тэндэхи уласай хаан тэрэниие алаха гэжэ шиидээ.

Эхинһээн хэлэбэл иимэ. Израилиин хойто зүгтэ оршодог Назарет гэхэн багашаг хотодо Мария гэжэ нэрэтэй номгон даруу басаган ажа-һуугаа. Тэрэ басаган Бурханда дуратай, сэхэ сэбэр сэдхэлтэй бэлэй. Нэгэтэ Бурханай Эльгээмэл Гавриил тэрээндэ ерэжэ:

– Баясыш даа, азатай хүүхэн! Дээдын Эзэн шамтай оршоно: ши олон эхэнэрнүүдэй дундаһаа үршөөл хайрада хүртөөш, – гэжэ хэлэбэ.

Мария тэрэниие харахадаа мэгдэбэ. Тиихэдэнь Бурханай Эльгээмэл үгэлбэ:

– Бү ай, Мария, ши Дээдын Эзэнһээ буян хэшэгтэ хүртэбэш. Ши жэрмэнэн болохош, хүбүү түрэхэш, тэрээндээ Иисус гэжэ нэрэ үгэхэш. Тэрэшни агуухэ хүн боложо, Дээдэ Бурханай хүбүүн гэжэ нэрэшэхэ, Эзэн Бурхан хүбүүешни үбгэ эсэгэ Давид хаанай шэрээдэ һуулгаха, тиигэжэ Яковай үри һадаһадые тэрэ хүбүүншни үеын үедэ дахуулжа ябаха. Тэрэнэй хаан түрэ хээээш һүнэхгүй.

Тиихэдэ Мария хадамда гараагүй, Иосиф гэжэ нэрэтэй, үнэн сэдхэлтэй хүнтэй һуухаяа байгаа. Тэрэ Бурханай Эльгээмэлһээ асууба:

– Би эрэ хүниие үзөөгүй аад, яагаад жэрмэнэн болохобиб?

– Нангин Һүлдэ шамда буужа, Дээдын Эзэнэй һүр хүсэн шамайе хушаха. Тиимэхээ түрэхэ нангин үришни Бурханай хүбүүн гэжэ нэрлэгдэхэ, – гээд Бурханай Эльгээмэл харюусаба.

Марияе жэрмэнэн болоо гэжэ мэдэхэдээ, Иосиф тэрэниие орхихо гэбэ, харин Бурханай Эльгээмэл зүүдэндэнь үзэгдэжэ:

– Иосиф, Давидай үри һадаһан! Мариятай һуухаяа бү ай, тэрэ һамганшни гээшэ. Тэрэнэйш түрэхэ хүбүүн Нангин Һүлдэһөө бүрилдөө. Хүбүү түрэхэ, тэрээндэ Иисус* гэжэ нэрэ үгэхэш, юундэб гэбэл, тэрэшни өөрынгөө улад зониие нүгэл шэбэлхээ абарха, – гэжэ үгэлбэ.

Матвейһээ 1:19–21; Лукаһаа 1:26–35

* Иисус гэхэн нэрэ еврей хэлэн дээрэ «Бурхан абарна» гэхэн удхатай.

ИИСУС ХРИСТОС ТҮРЭБЭ

Мария хээлитэй ябаа. Тэрэ Иосифтой хамта холын зам-да мордобо, юундэб гэхэдэ, Римэй Август хаан тэрэнэй мэдэлдэ ороһон газар дайдын арад зоной тоогой бүридхэл хэхые захирхан байгаа. Хүн бүхэн өөһэдынгөө элинсэг хулинсагай ажаһууһан хото ошохо болобо. Иосиф Мария хоёр Давид хаан-һаа уг гарбалтай зон һэн. Давидай түрэл хотонь Вифлеем бэлэй. (Иисусай түрэхын холо урда тээ, мянгаад жэлэй саана Давид хаан Израилие захиржа байгаа.)

Тиигээд лэ Иосиф Мариятайгаа хамта өөһэдынгөө үбгэ эсэгэ Давидай түрэнэн Вифлеем хото ошобо. Назаредһээ Вифлеем хүрэтэр хоёр зуугаад модо һэн. Назарет болбол Израилиин хойто зүгэй Галилейдэ, Вифлеем урдахи Иудейдэ оршодог һэн. Галилейһээ Иудей ошоходоо, Самарие дабаха хэрэгтэй байгаа. Харин Самари болон Иудей хоёр хада уулатай газар дайда бшуу. Тэрэ үедэ галта тэргэнүүдшье, машинуудшье байгаагүй, тиимэхээ тус аяншалга хэдэн үдэр соо үргэлжэлөө.

Эсэстэнь Мария Иосиф хоёрой Вифлеем хүрэхэ ерэхэдэнь, айлшадай буудалда байра олдобогүй. Олохон зон Вифлеем хото руу тоогой бүридхэлдэ орохоёо ерээ бшуу. Мариягай түрэхэ сагын дайралдаа. «Тэрэ хүбүү түрөө һэн, тэрэнэ мансылаад, малай эдюртэ абашажа табиба», – гэжэ һайн Мэдээсэл соо уншанабди. Иихэдээ эдэмнай малай хорёо соо байрлаа гэшэ. Урданай домогой ёһоор тэрэ дал агы нүхэн соо байгаа. Мүнөөшье тэндэхи малшад хонидоо тиимэл агынууд соо хаана ха юм.

Лукаһаа 2:1–7

МАЛШАД ИИСУСТАЙ ЗОЛГОБО

эрэ үедэ Вифлеем хото тойрон олон бэлшээринүүд байгаа. Иисусай түрэнэн хүни зарим малшад малаа манажа хоноо. Гэнтэ тэдэндэ Бурханай Эльгээмэл бууба, Эзэн Бурханай алдар туяагаар сасархадань, малшад айхын ехээр айн хүрдэбэ.

– Бү айгты, би бүхы арад зоние ехээр баясуулха хайн мэдээ таанадта дуулгахаяа ерээб: энэ үдэр Давид хаанай хотодо Христос Абарагша түрэбэ. Тэмдэгын иимэ: мансытай тэрэ хүбүүхэнэй малай эдюур соо хэбтэхыень харахат, – гэжэ Эльгээмэл тэдэндэ хэлэбэ.

Гэнтэ Эльгээмэлэй хажууда тэнгэрийн ондоо олон эльгээмэлнүүд бии боложо:

– Дээдэ тэнгэридэ Бурхан алдаршахай! Бурханай үршөөхэн хүн бүхэн газар дэлхэй дээрэ амгалан байдалтай байхань болтогой! – гэжэ Бурханда магтаал соло дуудаба.

Эдэ малшадай Бурханай Эльгээмэлнүүдые харахадаа, хэды ехээр айһые, тиихэдэ Абарагша Христосой мүнделэн тухай дуулахадаа, хэды ехээр гайхаһыень бидэнэр тухайлнабди. Юундэ тэдэнэй хүрэг малаа орхижо, Вифлеем ошоһониинь ойлгосотойлдаа, тэрээн тухай Хайн Мэдээсэл иигэжэ бэшэнэ: «Эзэн Бурханай Эльгээмэлнүүдэй огторгойдоо бусахадань,

– Вифлеем хото ошоё, Эзэн Бурханай дуулгаһыень харая, үзее! – гэжэ малшад бэе бээдээ хэлэбэ.

Тэдэнэр яаралтайгаар тиишэ ошожо, малай эдюур соо хэбтэнэн хүбүүхэниие, хажуудань хууһан Мария Иосиф хоёрые хараба. Иимэ юумэ хараад, малшад энэ Хүбүүхэн тухай Бурханай Эльгээмэлэй хэлээшые бүгэдэдэ хөөрэбэ. Малшадай хөөрэхыень дуулаһан хүнүүд ехээр гайхалдаба. Мария эдэ үгэнүүдые шагнажа, сэдхэл зүрхэндөө хадуужа абаа. Малшад Бурханай Эльгээмэлэй дуулгаһые нюдөөрөө хараһанайнгаа, шэхээрээ дуулаһанайнгаа түлөө Бурханаа алдаршуулан, хүрэг малдаа бусаба».

Лукаһаа 2:9–20

СЭСЭШҮҮЛЭЙ ҮГЭДЭХЭН ТУХАЙ

Ирод хаанай үедэ Иудейн Вифлеемдэ Иисусай түрөөд байхада, зарим сэсэшүүл зүүн зүгһөө Иерусалимда ерээд:

– Һая түрэнэн Иудейн хаан хаанаб? Бидэ зүүн зүгтэ байхадаа, тэрээнэй одые хараад, тэрээндэ мүргэхээ ерээбди, – гэбэ.

Энээниие дуулаад, Ирод хаан мүн тэрээнтэй хамта бүхы Иерусалимай хүн зон айжа мэгдээ. Тиигээд хаан бүхы ахамад санаартаниие, Хуули заадаг багшанарые суглуулаад:

– Христос хаана түрэхэ ёһотойб? – гэжэ һураба.

– Иудейн Вифлеемдэ түрэхэ ёһотой, – гэжэ тэдэ Иродтэ харюусаа, юундэб гэхэдэ, лүндэншэ иигэжэ бэшэһэн байна: «Ши, Иудейн Вифлеем, Иудейн бусад хотонуудһаа юугээрээшье дутанагүйш, юуб гэхэдэ, Израильда һуудаг минии улад зониие хүтэлхэ ехэ ударидагша шамһаа мүндэлэн гараха». Тиихэдэнь Ирод тэдэ сэсэшүүлые нюусаар дуудаад, одоной мандаһан саг тэдэнһээ мэдэжэ абаад, Вифлеем эльгээхэ зуураа:

– Ошоод, тэрэ хүбүүе һайнаар бэдэрэгты. Тэрэниие олоод, намда дуулгаарайгты. Би һаһа ошожо тэрээндэ мүргэхэ һанаатайб, – гэбэ.

Үнэн дээрээ хаан тэрэ нарай хүбүүе алаха гэнэн байгаа, юундэб гэхэдэ, хаан шэрээгээ хожомынь буляалгахаб гэжэ айгаа ха юм.

Сэсэшүүл хааниие шагнаад, замдаа мордобо. Тиихэдэнь зүүн зүгтэ харагдаһан одон тэдэнэй урдань ябаһаар хүбүүнэй байһан байра дээрэ зогсошобо. Одые харахадаа, тэдэнэр угаа ехээр баярлаа бэлэй.

Тэдэ сэсэшүүл Вифлеем ерэмсээрээ, одоной дээрэнь тогтоһон гэртэ оробод. Хүбүүе Мария эхэтэйн хараад, газар хүрэтэр тэрээндэ мүргэжэ, үнэтэ бэлэгээ дэлгэжэ, алта мүнгэ, сан санзай, хангал һайхан үнэртэй ургамалай тоһо үргэбэ.

Иродтэ бү бусэгты гэжэ Бурхан тэдэнэй зүүдэндэ үзэгдэн хэлэбэ, тиихэдэнь тэдэ ондоо харгыгаар нютагаа бусаба. Тэрээн тухай Ирод хаан дуулахадаа, хороо бусалан, сэсэшүүлһээ мэдэжэ абаһан саһаа хойшо Вифлеемдэ болон тойроошо газар нютагуудта түрэнэн хоёр һаһа хүрөөгүй хүүгэдые хюдагты гэнэн захиралтатайгаар сэрэгшэдые эльгээбэ. Сэрэгшэд Вифлеем ошожо, ямаршье зэмэ хээгүй үхибүүдые хюдаһан байна.

Матвейһээ 2:1–12, 16–18

ЕГИПЕТ РУУ ТЭРЬЕДЭБЭ

Унөөхи сэсэшүүлэй болон ахамад санаартанай хэлэһэнээр тоосообол, тэдэ алуулһан хүүгэдэй дунда Израилиин ерээдүй хаан гудалдаха гэжэ Ирод бодоо. Тээд тэрэнь болобогүй. Бурханай Эльгээмэл сэсэшүүлэй ошоһон хойно Иосифой зүүдэндэнь үзэгдөөд:

– Бушуухан бодоод, хүбүүгээ эхэтэйнь абажа, Египет руу тэрьедэ. Ирод энэ хүбүүе алаха һанаатай байна. Тиигээд минии шамда дуулгатар тэндэ байгаарай, – гэжэ хэлэбэ.

Иосиф тэрэ хүниндөө Иисус Мария хоёроо абаад, Египет руу ябаба. Тэндэ Иродэй һана баратарнь байгаа. Хүбүүгээ Египедһээ дуудааб гэжэ Дээдын Эзэнэй лүндэншөөрөө дамжуулан айладхахань болтогой.

Вифлеемһээ Египет хүрэтэр зуугаад хараанай модон аад, Иосиф Мария хоёрто нарай үхибүүтэйгээ тиимэ аяншалга хэхэдэнь ехэл хүшэр байгаа хэн.

Иосиф, Мария ба балшар Иисус хүбүүн Иудейн Ирод хаанай һана баратарнь Египедтэ байба. Иродэй нүгшэһэн хойно Бурханай Эльгээмэл Иосифой зүүдэндэ үзэгдэн:

– Ши бодоод, хүбүүгээ эхэтэйнь абажа, Израиль нютагаа буса, хүбүүнэй ами һананда жүрөөдэгшэд хосороо, – гэжэ хэлэбэ.

Иосиф Бурханай Эльгээмэлэй үгэ дуулажа, Израилыа бусаба. Тиихэдэ Иродэй орондо Архелай хүбүүниинь Иудейн хаан шэрээдэ һууна гэжэ мэдэхэдэ, Иосиф тишшээ ошохоёо айгаа. Нарайгаа абаад, урдань Мариагай ажаһууһан Назарет хото руу ошо гэхэн захирал зүүдэн соогоо тэрэ абаа хэн.

Бидэ Иисусай Назарет хотодо ажамидарһан тухай тон бага мэдэнэбди. Иосиф модошо дархан байгаа, тиин Иисус тэрэнэй ажалдань хамһалсажа, өөрөө дархалжа һураа. Иисус балшар ба эдир һанаяа яжа үнгэргөөб гэхэн мэдээ һайн Мэдээсэлдэ тон бага үгтэнэ. Тиигэбэшье тэдэниие уншахадамнай олохон юумэн тайлбариллагдана, нэгэдэхээр, «Багахан хүбүүн Бурханай буян хэшэгтэ хүртэжэ, дэгжэн бэежэжэ, хүбэлгэн, хурса ухаатай хүн болобо», хоёрдохёор, «Иисус хадаа Бурхандашье, хүн зондошье сэсэн ухаагаараа, энэрхы сэдхэлээрээ һайшаагдан ургажа ябаа хэн».

Иисус аба эжынгээ үгэ дууладаг байгаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэрээн тухай һайн Мэдээсэлдэ иигэжэ уншанабди: «Тэдэнэйнгээ үгөөр байгаа». Үхибүүд булта аба эжыдээ дуратай, үгыень дуулажа байһай гэжэ Бурхан хүсэдэг. Бурханай арбан захяа заабарин нэгэниинь иимэ: «Энэ газар дэлхэй дээрэ Эзэн Бурханай шамда хайрладаг аза жаргалтай, ута һанатай байхые хүсэбэл, аба эжыгээ хүндэлжэ яба».

Матвейһээ 2:13–23; Лукаһаа 2:40, 50–52; Галалга 20:12

ДЭЭДЫН ЭЗЭН ИИСУСЫЕ УҮААР АРЮУДХАБА

Захария санаартанай Иоанн хүбүүн сүл губида оршожо байгаа. Дээдын Эзэн тэрэндэ тусгай үүргэ бэлдээ: тэрэ Бурханай табисуурта Христосой наяр заларан ерэхэ тухай арад зондо тунхаглажа, тэдэниие нүгэлөө орхижо, Бурханда хандахыень урялха ёһотой байгаа. Бурханай табисууртын заларан ерэхэдэ арад зониие Иоаннай бэлдэхэ тухай тэрэнэй түрэхэһөө үшөө зуугаад жэлэй урда тээ лүндэншэд иигэжэ бэшээ: «Шинии урдахи харгы замыешни бэлдэхэ Эльгээмэлээ би мүнөө ябуулнаб». «Дээдын Эзэндэ замыень бэлдэгты, харгыень сэхэлэгты гэжэ ооглоһон абяан сүл губида дуулдана».

Иоанн тэмээнэй ноохон хубсаһа үмдэжэ, хур бүһэ бэһэлээд ябадаг бэлэй, таршаа болон зэрлиг зүгын балаар хооллодог һэн. Бурханай эрхэ мэдэлээ Иоаннда элирхэйлхэдэнь, Иоанн өөрынгөө үүргэ гүйсэдхэжэ захалба. Тэрэ Иордан мүрэнэй шадархи газараар ябажа, нүгэл шэбэлээ арилгахын тула хүн зониие нүгэлөө орхижо, уһаар арюудхуулхыень урялба. Бүхы Иудейн орон нютагһаа ба Иерусалим хотоһоо зон тэрэндэ ерэжэ, хэһэн нүгэлнүүдээ гэмшэжэ байгаа, тиин Иоанн тэдэниие Иордан голдо уһаар арюудхаа.

– Бидэ юу хэхэ болонобиди? – гэжэ арад зон Иоаннһаа асууба.

– Хоёр самсатай хүн самсагүй хүндэ нэгыень үгэг, эдихэ, ууха юумэтэй хүн бусадтай хубаалдаг, – гэжэ тэрэ харюусаба.

Бурханай табисууртын ерэхые хүлээһэн арад зоной олониинь:

– Үгы, Иоанн үнэхөөрөө тэрэ найдуулһан Бурханай табисуурта, Аба-рагша гээшэ гү? – гэжэ һурадаг байгаа.

– Нүгэлөө гэмшэһэн хадатнай би таниие уһаар арюудханаб, теэд минии хойноһоо Ябагша намһаа үлүү һүр хүсэтэй юм. Би тэрэнэй гуталыеньшые абажа ябаха эрхэгүйб. Тэрэ таанадые Нангин Һүлдэ гал хоёроор арюуд-хаха, – гэжэ Иоанн хэлэдэг бэлэй. Тиигэжэ Иоанн Иисус Христос тухай хэлээ гээшэ.

Тэрэ сагта Иисус уһан арюудхалда хүртэхээ Иоаннда ерээ. Иоанн тэрэниие зогсоохо ханаатайгаар:

– Би шамһаа арюудхалда хүртэхэ ёһотойлби, зүгөөр ши намда ерэбэ гүш? – гэжэ хэлэбэ.

– Тиигэжэ бү хэлэ; бидэ иигэжэл үнэн зүбые бүтээхэбди, – гэжэ Иисус урдаһаань хэлэбэ.

Тиигэхэдэнь Иоанн зүбшөөбэ. Уһан арюудхалда хүртөөд, Иисусай уһан-һаа гарахадань, огторгой нээгдэжэ, гулабхаагай дүрсэтэй Нангин Һүлдэ Иисусай дээрэ тогтохыень Иоанн хараба. Тиин огторгойһоо:

– Энэ минии хайра дуратай Хүбүүмни гээшэ, ханаа сэдхэлдэмни таатай юм, – гэжэ хэлэхэ абяан дуулдаба.

Маркһаа 1:1–8; Лукаһаа 3:2–18; Матвейһээ 3:11–17

ИИСУС ХРИСТОСОЙ АРБАН ХОЁР ШАБИНАР

Мисус ехэ болоходоо, Назарет хотоёо орхижо, Галилейдэ оршодог Геннисаретын нуурай шадархи Капернаум хото ерэбэ. Тиигэжэ лүндэншэ Исайын бэшэһэн иимэ үгэнүүд бээлһэн байна: «Забулоной газар, Нафталимай газар, далайн шадархи харгы дээрэ, Иордан голой саана байһан бусад үндэхэтэнүүдэй Галилейн газар дайда, харанхы мунхагта хуугаашад тон ехэ гэрэл туяа үзэбэ, үхэлэй ороной харанхы һүүдэртэ хуугаашадта гэрэл толон гэгээрбэ».

Тэрэ саһаа хойшо Исус:

– Бурханай хаан түрэ һаядаа мандахань! Тиимэһээ нүгэл үйлэдэхэеэ болижо, Бурханда хандагты, – гэжэ номнодог болоо һэн. Тэрэнэй хойноһоо элдэб нютагай зон олоороо ябадаг болоо. Исус тэдэндэ багшалдаг, үбшэ хабшыень аргалдаг бэлэй.

Андрей ба Симон-Пётр гэжэ нэрэтэй аха дүүнэр Галилейн нуурта заһаашалжа байба. Исус тэдэниие хараад:

– Минии хойноһоо ябагты, заһаа барихын орондо хүнүүдые намда хандуулха албанда би таанадые хургахаб, – гэжэ хэлэбэ. Тиихэдээ хүн зоние нүгэл шэбэлһэнь мултаруулжа, үнэн зүб тээшэ хандуулаб гэнэн удхатайгаар хэлэһэн байгаа. Андрей Пётр хоёр заһанайнгаа гүльмэ хаяад, Исусай хойноһоо дары ябаба. Тэндэһээ саашалжа ябатараа Исус Зэбэдэйн Яков ба Иоанн гэдэг хоёр хүбүүдые хараба. Тэдэ эсэгэтээ хамта онгосо соо губшуураа заһажа хуугаа. Исус тэдэниие дуудаба. Аха дүүнэр эсэгээ, онгосоёо орхёод, хойноһоонь ябаба. Исусай дуудахатай зэргэ бусадшыё шабинарын тэдээнтэй хамтаран ябаа. Исус тэдээндээ үбшэ хабша аргалха, ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргаха эрхэ засаг олгобо.

Тиигэжэ Исус өөртөө арбан хоёр шаби шэлэжэ абаад, тэдэнээ ходо дахуулжа ябадаг, тэдэндээ тусхай хэшээл заадаг һэн. Тэдэ шабинарайнь нэрэнүүд иимэ: Симон, Андрей, Иоанн, Яков, Филипп, Варфоломей*, Матвей**, Фома, Алфейн Яков, Фаддей***, Симон Кананит, хожомын Исуста урбаһан Иуда Искариот гэгшэд һэн. Тэдэнэр булта энгын зон байбашыё, Бурханай Хүбүүн Исус Христосой хани нүхэдын ба шабинарын болохо Бурханай хайрада хүртөө ха юм.

Матвейһээ 4:12–22; Маркһаа 3:13–19

* Нафанаил.

** Левий.

*** Яковай Иуда ба Леввей.

ХАДА ДЭЭРЭ АЙЛАДХАГДАҘАН НОМНОЛ: ЖАРГАЛАЙ ЗАХЯА ЗААБАРИ

эгэтэ Иисус уулын оройдо гаража, тэрээндэ ерэнэн шабинарта, улад зондо жаргалай захяа заабари номнобо. Арад зондо тунхаглаһан энэ һургаалынь «Хада дээрэ айладхаһан номнол» гэжэ нэрэтэй. Хуушан хэлсээнэй үе сагта Бурханай арад зондоо заяаһан «Арбан захяа заабаридал» тон адляар «Хада дээрэ айладхаһан номнол» хүнэй ажамидаралай сэдхэл бодолой һуури табина, мүн Бурханай хаан түрэдэ орохо харгы зам заажа үгэнэ.

– Бурханай Һүлдөөр дуталдагшад (юумэ бүхэниие Бурханһаа гуйгаашад) жаргалтайл,

Огторгойн Хаан түрэ тэдэнэй юм.

Гуниглан уйлаашад жаргалтайл, Бурхан тэдэнэй ханаае амаруулха.

Даруу номгон улад жаргалтайл, тэдэнэр дэлхэе уг залгамжалхал.

Үнэн зүбые угаа ехээр хүсэгшэд жаргалтайл, тэдэнэр ханаһандаа хүрэхэ.

Бусад зониие хайрлаашад жаргалтайл, тэдэниие өөһэдыень хайрлаха.

Арюун сэдхэлтэн жаргалтайл, тэдэнэр Бурханиие үзэхэ.

Амгалан байдал найруулагшад жаргалтайл, Бурхан тэдэниие үхибүүдни гэжэ нэрлэхэ.

Үнэн зүбэй түлөө хашуулагшад жаргалтайл, Огторгойн Хаан түрэ тэдэнэй ха юм.

Минии түлөө доромжолуулаа, мүрдүүлжэ намнуулаа һаа, элдэбээр хардуулаа хараалгаа һаа, таанад жаргалтайт. Баярлажа, хүхижэ ябагты! Тэнгэридэ таанадта агуухэ шагнал бэлдээтэй байна. Эртэ урда ажамидарһан лүндэншэдые баһал тиигэжэ хашажа үлдэжэ байһан юм.

Таанад газар дэлхэйн дабһан хужарынь гээшэт. Хэрбээ дабһанай амтагүй болоо һаань, дахин тэрэниие яажа гашуун болгохоб? Иимэ дабһан хэндэшье хэрэггүй болоод, миин лэ хаягдажа, хүнэй хүлдэ гэшхүүлхэ зэргэтэйл.

Таанад газар дэлхэйн гэрэл туяань гээшэт. Хада дээрэ бодхоогдоһон хото хоргодожо шадахагүйл. Зула аһаагаад, хэншье тэрэнэ амһарта доро табидаггүй, харин гэртэ байһан зониие бултын гэрэлтүүлжэ байхын тула зулын табюур дээрэ бадараадаг юм. Энээндэл адляар танай гэрэл туяа улад зоной урда гэрэлтэжэ байхань болтогой, тиигэбэл дэмбэрэлтэ хайхан хэрэгүүдыетнай зон хараад, Огторгойдохи Эсэгэдэтнай магтаал соло дуудахал.

Матвейһээ 5:3–16

ХАДА ДЭЭРЭ АЙЛАДХАҮАН НОМНОЛ: ХАЙРА ДУРАН БА ЗАЛЬБАРАЛГА ТУХАЙ

Таанад «Нюдэнэй харюу нюдэн, шүдэнэй харюу шүдэн» гэжэ хэлэдэгыг дуулаа ёhotoйт. Харин би танда хоротоноор бү үһөөрхэлдэгты, баруун хасарыетнай альгадаһан хүндэ зүүн хасараа табижа үгэгты гэжэ хэлэнэб. Хэн нэгэнэй тантай заргалдаад, самсыетнай буляаха ханаатай байгаа хаань, таанад тэрэ хүндэ дэгэлээ тайлажа үгөөрэйгты. Баһа хэн нэгэнэй таниие ганса хараа модондо хамта ябалса гэжэ баалаа хаань, тэрэнтэй хоёр хараа модо газарта суг ошолосооройт. Танһаа юумэ эриһэн хүндэ үгэгты, танһаа юумэ урьһаар абаха гээ хаа, буруу бү хараарайгты.

«Нүхэртөө дуратай бай, үһөөтэ дайсанаа үзэн яда» гэжэ хэлэдэгыг таанад дуулаа бээт. Харин би танда хэлэнэб: үһөөтэ дайсандаа дуратай байгты, таниие муухайгаар хараагшадта хайхан үрээл табижа байгты, танда зэбүүрхэгшэдтэ хайниие хэжэ ябагты, таниие доромжолон хашагшадай түлөө зальбаржа байгты. Тиигэбэл таанад Огторгойдо оршодог Эсэгынгээ жэнхэни хүүгэдэнь гээшэт: тэрэ Эсэгэтнай өөрынгөө муушуулдашье, хайшуулдашье илгаагүй нара гэрэлтүүлнэ, мүн зүбтэндэшье, буруутандашье илгаагүй хура бороо оруулна ха юм. Хэрбээ таанадые энхэрдэг зонииел хайрлажа байбалтнай, таанад ямар шагнал хайрада хүртэхэбта? Татабари хуряагшадшье тиигэдэг бэшэ аал? Хэрбээ гансал аха дүүнэрээ мэндэшэлжэ ябаа хаа, үлэмжэ хайн ямар юумэ хэнэ гээшэбта? Мүн бусад арадуудшье баһал тиидэг бэшэ аал? Тиимэһээ эрхим түгэс Огторгойдохи Эсэгэдээл адли таанад эрхим хайн байгты.

Хүнүүдтэ харагдаха, мэдэгдэхын лэ тула буянта хэрэгүүдые бү бүтээгты. Тиигээ хаа, Огторгойдохи Эсэгэһээ шагналда хүртэхэгүйт. Хүнүүдтэ бээ магтуулха суурхуулхын тула үргэл бадар бү үгэгэ байгты. Хоёр нюуртан лэ тиигэжэ бээ магтуулхын тула мүргэлэй гэрээр дүүрэн, газаагууршье хаа-хиралдадаг, хашхаралдадаг юм. Тэдэнэр өөһэдынгөө шагналые энэ дээрээл абажа байна гэжэ танда үнэниие хэлэнэб. Буян хэжэ байхадаа зүүн гартнай баруун гарайнгаа юу хэжэ байһые бү мэдэг, бадар үгэхэдөө, далда нюусаар үгэжэ байгты. Тиигэбэлтнай нюуса юумые хаража мэдэжэ байдаг танай Эсэгэ ашыетнай заатагүй харюулхал.

Таанад зальбархадаа, хоёр нюуртаниие бү нажаагты. Тэдэ улад зондо үзэгдэхэ харагдахын лэ тула мүргэлэй гэртэ гү, али гудамжын булангуудаар зогсоод мүргэхэ дуратай байдаг. Тэдэнэр өөһэдынгөө шагналые энэ дээрээл абажа байна гэжэ танда үнэниие хэлэнэб. Харин таанад зальбархадаа, өөрынгөө таһалгада орожо, үүдээ хаагаад, нюдэнһөө далда байдаг Эсэгэдээ зальбарарайгты. Тиигээ наатнай нюуса юумые хаража, мэдэжэ байдаг танай Эсэгэ ашыетнай заатагүй харюулхал. Зальбарха үедөө буруу номнолтондол адляар үлүү юумэ шашажа, шалижа бү байгты, тэдэнэр олон табые шашахадаа Бурханда дуулдахабди гэжэ ханадаг. Тэдэниие бү нажаагты, хэрэгтэй юумэ эрихэ гуйхынтнай урда тээ танай Эсэгэ ханал бодолыетнай мэдээд байдаг ха юм. Харин иигэжэ зальбарагты:

Матвейһээ 5:38—48; 6:1—8

Эсэгэмнай

Тэнгэридэ оршодог Эсэгэмнай!
Нангин нэрэшни алдаршахань болтогой.
Хаан түрэшни мандахань болтогой,
тэнгэри огторгойтойл адляар
газар дэлхэй дээрэшье
эрхэ хүсэлшни бээлхэнь болтогой!
Ажамидаралаймнай хоол мүнөөдэр мандаа
хайрлыш!

Манда муу юумэ хэгшэдые манай
хүлисэдэгтэл адляар,
маанадай буруу хэрэгүүдые хүлисыш даа.
Горидолго хорхойтуулгада маниие бү
оруулыш даа,
муу мэхэтэй шолмошоо аршалжа байгыш даа!
Хаан түрэ, хүсэ шадал, алдар соло мүнхэдөө
шинии ха юм.
Болтогой!

ТАРЯАШАН ТУХАЙ ҮРГЭЭЛТЭЙ ҮГЭНҮҮД

Таряашан тухай хургаалта үгэнүүдье Иисус арад зондо хөөрөбэ:

– Нэгэ таряашан тарилгада гараба. Тэрэнэй үрэхэеэ хаяхадань, нэгэ зариманиинь харгын хажууда унаба. Тэдэниие нийдэжэ ерэхэн шубууд тоншожо эдибэ. Нүгөө зариманиинь шулуутай, дээгүүр, муугаар хахалагдаһан газарта унаба. Газарай хүрхэнэй зузаан бэшэ байһанһаа боложо үрэхэнүүд түргөөр ургабаһье, бэхи үндэхгүй байжа, наранай шарахатай сасуу хаташаба. Зарим үрэхэнүүд үүргэнэ руу унаба, тиин тэрээндэ даруулшаба. Нүгөөдэ үрэхэнүүд үрэхэлтэй газар унажа, хайн ургаса үгэбэ. Тиигэбэһье тэдэ үрэхэнүүд нэгэ адляар ургаагүй: нэгэнь зуу дахин, нүгөөдүүлэнь жара дахин, бусадэнь гуша дахин ехэ ургаса үгэбэ. Ойлгохо аргатай хүнүүд шагнаг лэ!

Удаань Иисус шабинартаа энэ таамаг үгэнүүдэй удхыень тайлбарилба:

– Бурханай Хаан орон тухай хэлэхые шагнабаһье, хүсэд ойлгоогүй байһан хүндэ шолмос ерээд, тэрэнэй сэдхэлдэ хуурижаагүй ханал бодолыень булядаг – харгын хажууда таригдаһан үрэхэн тон энээндэл адли юм.

Шулуутай газарта таригдаһан үрэхэн тухай тайлбарилан хэлэбэл: али нэгэ хүн үгэ шагнаад, тэрээниие ехэ баяртайгаар хадужа абана, зүгөөр тэрэ үгэ хүнэй сэдхэл соо хуурижангүй, бэхи үндэхгүй байна. Үгын түлөө гансата хашалга мүрдэлгын болобол, тэрэ хүн айһан хүрдэхэндөө тэрэ дороо Бурханай үгэхөө арсана.

Үүргэнэ соо унаһан үрэхэн тухай удхалан хэлэбэл: хэн нэгэн Бурханай үгэ шагнабаһье, өөрынгөө ажамидаралай, баян бардам байдалай түлөө оролдолго гарган, зөөри баялигта обтон, үгын удха ойлгохые хэшээнэгүй, тиимэхээ тэрэ үгэ ямарһье үрэдүнгүй үнгэрнэ.

Хайн хүрхэтэй газарта ургаһан үрэхэн иимэ удхатай: Бурханай үгэ шагнаад, анхаржа ойлгоһон хүнүүд саашадаа аша туһатай юм. Нэгэ зариманиинь зуу дахин, нүгөөдүүлэнь жара дахин, бусадэнь гуша дахин үлүү үрэдүн асардаг юм.

Матвейһээ 13:3–9, 18–23

ИИСУС НУУРАЙ ҮАЛХИ НОМГОРУУЛБА

Шэгэтэ Иисус шабинартайгаа онгосодо нуугаад, Геннисарет нуурые гаталба. Онгосодо нуухатайгаа сасуу Иисус унташаба. Тэрэ сагта энэ нуурые далай гэжэ нэрлэдэг байгаа. Гэнтэ хуй халхин буужа, онгосо соонь унан оробо. Энэ үедэ шабинарынь багшаяа нэрюулэн:

– Багша! Маниие абарыш, хосорхомнайл, – гэжэ гуйба.

– Танай этигэл алим бэ? Яаһан аймхай, этигэл багатай зомта? – гэжэ Иисус тэдээндэ хэлэбэ. Тэрэ бодоод, халхи саража, далайн уһанда:

– Аалин боло, намда! – гэжэ захирба.

Тэрэ дороо халхин намдажа, нуур долгилхоёо болижо, хон-жэн байдал тогтобо.

Шабинарынь хүрдэжэ, гайхажа, хоорондоо:

– Энэ халхиешье, далайешье зангидажа, мэдэлдээ абаад байдаг хэн гээшэб? – гэжэ хөөрэлдэбэ.

*Матвейһээ 8:23–27; Маркһаа 4:37–41;
Лукаһаа 8:22–25*

ИАИРАЙ БАСАГЫЕ АМИДЫРУУЛБА

эгэтэ Галилейн нуурай эрьедэ элдэб газарһаа сугларһан улад зондо Иисус нургаал номножо байгаа. Тэрээндэ мүргэлэй гэрэй нэгэ дарга Иаир гэжэ хүн ерэбэ. Тэрэ Иисусай хүлдэ унажа:

– Басагамни үхэхээ байна. Ошожо, тэрэнииемни гараараа адислыш даа, тиигээ наашни тэрэмни эдэгэшэхэл, – гэжэ аргагүй ехээр гуйжа оробо.

Иисус тэрэ хүнтэй гэртэнь ошобо. Хойноһоонь олон зон дахасалдан, эндэ тэндэһэн түрисэлдэн ябаба.

Тэдэ зоной дунда арбан хоёр жэлэй турша соо шуһа гоожоод тогтодоггүй үбшэнтэй нэгэ эхэнэр ябалсаа. Тэрэ элдэб эмшэдээр аргалуулбашье, мүнөө хүрэтэр эдэгээгүй ябаа. Иисус тухай дуулахадаа, тэрэ эхэнэр зоноор түрисэлдэн Иисусай араһаань дүтэлжэ, мэдүүлэнгүйгөөр хубсаһандань халта хүрэбэ. Тэрэ эхэнэр Иисусай хубсаһандань халташье хүрөө һаа эдэгэхэб гэжэ һананан байгаа. Үнэхөөрөө тэрэ гэнтэ эдэгэһэнэ мэдэрбэ.

Тэрэл үедэ Иисус хүсэ шадалайнгаа буураһые ойлгобо.

– Хэн миний хубсаһанда хүрөөб? – гэжэ тэрэ зонһоо асууба. Багшынгаа юун тухай һураһыень ойлгоогүй шабинарынь:

– Таниие тойроод хэдэн тээһээтнай хүнүүд түринэл, – гэбэд. Харин Иисус хубсаһандань хүрэхэн хүниие харагалзан, тойрон шэртэбэ. Үнөөхи эхэнэр өөртэйнь юунэй ушарһые тухайлаад, айһан хүрдэхэн амитан Иисуста дүтэлэн, урдань хүгэдэн унажа, сэхыень хэлэбэ.

– Шамайе өөрыншни этигэл абараа. Ши амгалан тайбан, элүүр энхэ, үбшэ хабшангүй ябыш даа, – гэжэ Иисус эхэнэртэ хэлэбэ.

Тиигэжэ байтарынь мүргэлэй гэрэй даргада хэдэн хүн ерээд:

– Басаганшни һаһа бараа. Багшые тухашаруулаад яхашниб даа, – гэбэ. Иисус тэдэ үгэнүүдые дуулахадаа, Иаирта:

– Ши бү ай, этигээд лэ бай, – гэжэ хэлэбэ.

Иаирайда ерэхэдэнь, тэрэнэй түрэлхидынь хөөрсэгэнэжэ, бахардан үймэжэ, шангаар уйлалдажа, хүхирэлдэжэ байба. Иисус гэртэ ороод:

– Юундэ иитэрээ бархиралдана гээшэбта? Басагантай үхөөгүй, миин лэ унтажа байнал, – гэбэ.

Тиигэхэдэнь тойроод байһан улад зон Иисусые наада барин энээлдэбэ. Иисус Пётр, Яков, Иоанн гурбантай, үнөөхи басаганай түрэлхидтэй хамта һаһа бараһан басаганай таһалгада оробо. Басаганда ойртоод, гарыень барижа:

– Муха аа, бодо даа! – гэбэ. Басаган тэрэ дороо бодоод, таһалгаараа ябаба. Энэ юрэ бусын ушарай гэршэ болоһон зон ехэл гайхажа ханаба.

Маркһаа 5:21–42

ИИСУС ТАБАН ХИЛЭЭМЭЭР ТАБА МЯНГАН ХҮНИИЕ САДХААБА

эгэтэ Иисус шабинартайгаа хамта Галилейн нуурай саада бэ-
едэ оршодог Тибериадын шадарай газар ошобо. Хойноһоонь
олон зон дахалдаба, ушарынь юуб гэхэдэ, үбшэн зониие гайхамшаг
аргаар Иисусай эмнэн эдэгээхые хараһан байна бшуу.

Иисус шабинартайгаа хамта уулын оройдо гаража нууба. Тиихэдэ
Иудейн зоной хайндэрлэдэг Пасхын үдэр дүтэлжэ байгаа. Иисус
олон зоной сугларһые хаража, Филиппһээ:

– Эдэ зониие эдеэлүүлхэ хилээмэ хаанаһаа худалдажа абахамнай
гээшэб? – гэжэ асууба.

Иисус юу хэхээ мэдэжэ байгаад, Филиппые туршан тиигэжэ
хэлээ бшуу.

– Хоёр зуун динари* мүнгөөр хилээмэ худалдажа абаад, зүһэм
зүһэмөөршье хубаагаа наа, бултанда хүрэхэгүйл, – гэжэ Филипп
харюусаба.

– Эндэ байһан нэгэ хүбүүндэ ешмээнээр барихан табан хилээ-
мэн, хоёр багахан загаһа байна, теэд энэ эдихэ юумэн эдэ олон зондо
юуншье болохогүй, – гэжэ Иисусай нэгэ шабинь, Симон-Пётрой
аха Андрей хэлэбэ.

– Хүн зониие нуулгагты, – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Тэрэ газарта зүлгэ ногоон үдхэнөөр ургажа байгаа. Тэндэнь табан
мянга шахуу хүн нууба.

Иисус хилээмэ абаад, Бурханда баясхалан хүргөөд, нуугаашадта
хубааба. Мүн загаһашье зондо дураарнь хубаажа үгэбэ.

– Эдэе хоолой үлөөдэһые суглуулагты, нэгэшье юумэ бү хаяг-
ты, – гэжэ Иисус бүгэдэ зоной садахада шабинартаа хэлэбэ. Зоной
эдеэлһэнэй һүүлдэ үнөөхи табан ешмээн хилээмэнэй үлөөдэһые
арбан хоёр түрсүүг дүүрээсэ суглуулбад.

– Энэмнай газар дэлхэйн зондо заларжа ерэхэ ушартай байһан
ёһоороол тэрэ лүндэншэ юм байна, – гэжэ Иисусай бүтээһэн гай-
хамшаг хэрэгүүдые хараһан зон хэлсэбэ.

Иоаннаа 6:3–14

* Динари – римэй жэжэ мүнгэн, хүлһэншэ хүдэлмэришэнэй нэгэ үдэ-
рэй салин болодог байгаа.

ЭНЭРХЫ СЭДЬХЭЛТЭЙ САМАРЯАН ХҮН ТУХАЙ ЊУРГААЛТА ҮГЭНҮҮД

Хуули заадаг нэгэ багша Иисусые туршан:

– Багша, мүнхэ наһа наһалхын тула би юу хэхэ ёһотой-биб? – гэжэ һураба.

– Хуули соо юун гэжэ бэшээтэй байдаг бэ? Уншаа һэн гүш? – гэжэ Иисус урдаһаань асууба.

– Бүхы зүрхэ сэдьхэлээрээ, бүхы хүнэнэ һүлдөөрөө, бүхы хүсэ шадалаараа, бүхы ухаан бодолоороо Эзэн Бурхандаа дуратай бай. Дүтын хүндөө өөртөө адли дуратай бай, – гэжэ Хуули заадаг багша харюусаба.

– Зүб харюусабаш. Эдэ заабаринууды дүүргэжэ байгаа һаа, ши мэндэ ябахаш, – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

– Дүтымни хүн хэн болоноб? – гээд бээе сагааруулха һанаатай хуули заадаг багша Иисусһаа асууба.

Иисус харюудань иимэ һургаалта үгэ хөөрөбэ:

– Нэгэ хүн Иерусалимһаа Иерихон хото руу ошожо ябаба ха. Харгыдаа тэрэ дээрмэшэдтэ баригдаба гэхэ. Дээрмэшэд хубсаһыень тайлажа абаад, шархатуулжа, арай амиды голтой юумые орхёод ябашаба. Тушаан боложо нэгэ санаарта тэрэ харгыгаар ябатараа тэрэниие хараад, хажуугаарнь гаран ошобо. Баһа нэгэ левит хүн (һумын тахилша) тэрэ газартань ерэжэ, хэбтэһэн хүниие хараад, хажуугаарнь гаража ошобо. Мүн тэрэл харгыгаар ябаһан нэгэ самаряан хүн гэмтэгшые хараад, хажуудань ерээд, аргагүй ехээр хайрлаба. Шархыень улаан архяар угаагаад, тоһо түрхин уяба, элжэгэндээ һуулгажа, зоной буудаг газарта абаашаад, тэрэ хүнөө харууһалжа хонобо. Хойто үдэрын айлшадай буудаг гэрэй эзэндэ хоёр динари үгөөд: «Энэ хүниие харууһалжа байгаарай, үлүү гаргаша гаргаа һааш, бусаха замдаа түлэхэб», – гэбэ.

Тиигээд Иисус нүгөө Хуули заадаг багшаһаа:

– Юун гэжэ һананаш, эдэ гурбанай хэниинь дээрмэшэдтэ сохюулһан хүндэ эгээн ойро дүтэ болоноб? – гэжэ һураба.

– Хайрлажа, амииень абарһан хүн, – гээд нүгөөдын харюусаба.

– Шишые тиимэ туһа хүргэжэ ябаарай! – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

Лукаһаа 10:25–37

ИИСУС ШУДАРГУУ ҮАЙН АДУУЛАГША

Бурханай хүбүүн Иисус Христос хүн түрэлтэниие абархын тула газар дэлхэйдэ эльгээгдэн байгаа. Хонишоной хони малаа харууналжа байдагтал адляар Абарাগша Иисус тэрэниие бүхы зүрхэ сэдхэлээрээ хүлеэжэ абанан, захяа заабаринуудыень бэлүүлэн ажамидархан зониие баһал бүрин анхаран харууналжа байдаг юм.

– Газар дэлхэйн хүнүүдтэ Бурхан тон ехээр дуратай байжа, өөрынгөө ори ганса Хүбүүе үргэл болгожо үгөө бшуу. Тиимэхээ энэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ этигэһэн хүнүүд хосоронгүй, хэтэ мүнхэдэ амидарха, – гэжэ тэрэ хургадаг хэн.

Дээдын Эзэн Иисус иигэжэ айладхана:

– Хониной хорёодо үүдээрнь оронгүй, ондоо тээгүүр шурган ородог хүн хадаа хулгайшан, дээрмэшэн гэшэ гэжэ үнэниие таанарта хэлэнэб. Үүдээрнь ородог хүн хонин хүрэгэй адуулагшань мүн. Харуулшан тэрэндэ хониний байрын үүдэ нээжэ үгэдэг. Хонидынь тэрэнэйнгээ үгэ дууладаг, адуулагшань хонидоо нэрэ нэрээрнь дуудаад, газашань гаргадаг. Хонидоо бултыень байраһаань гаргаад, урдань ябадаг, харин хонидынь хонишоноо дугаарнь танижа, хойноһоонь дахадаг. Ондоо хүнэй хойноһоо хонидынь дахахагүй, тэрээнһээ зугадаха, юундэб гэхэдэ, ондоо хүнэй дууниинь танигданагүй бшуу. Би хонидой байрын үүдэ болоноб гэжэ таанадта үнэн зүбые хэлэнэб. Намһаа түрүүн ерэгшэд булта дээрмэшэд ба тонуулшад байгаа. Харин хонид тэдэнэй туубарида ороогүй. Би ёһотой үүдэн гэшэб: минии үүдээр хэн ороноб, тэрэ абарагдаха. Тэрэ хүн үүдээр орожо, һүүлдэ газашаа гараад, өөрынгөө бэлшээри олохо. Хулгайшан гансал хулуухаяа, алаха хюдахаяа ерэдэг. Харин би хүнүүдэй амидаржа һуухын тула, тэрээнһээ гадна хүнүүдэй юрэ жэрын ажамидаралһаа үлүү ажамидарал эдлэжэ байхын тула иишэ ерээб.

Би шударгуу хайн адуулагшаб: шударгуу хайн адуулагша хонидоо абархын тула ами наһаяа үгэдэг юм. Харин адуулагша бэшэ хүлһэншэ хүн өөрынгөө хонидые манажа байгаагүй хадаа, шонын дүтэлхые харамсаараал хонидые орхёод зугадана. Тиигэхэдэнь шоно хүрэгтэнь орожо, тэдэниинь үймүүлнэ ха юм. Хүлһэншэ хүн абаһаар тэрьедэхэ, хонидые хайрлаха хэн гү даа.

Би шударгуу хайн адуулагшаб. Би өөрынгөө хонидые мэдэнэб, минии хонидшые намайгаа мэдэнэ. Эсэгымни намайгаа мэдэдэгтэл адляар бишые Эсэгээ мэдэнэб. Би өөрынгөө хонидой түлөө ами наһаяа үгэнэб. Энэ хорёо соохи хонидһоо гадна мүн ондоошые хонид намда бии. Тэрэ хүрэгые би баһа асарха ёһотойб. Тэдэ хонид минии хургаал дуулаха, һүүлээрнь нэгэ хүрэг хонид байха, нэгэ Хонишон байха.

Дахин амидырхынгаа тула би ами наһаяа үгэхэб, тиимэхээ Эсэгэмни намда дуратай юм. Минии ами наһые хэншые хороохогүй, харин би өөрөө тэрэнээ үргэнэб. Би ами наһаяа үргэхэ эрхэтэйб, мүн бусаажа абаха эрхэтэйб. Би өөрынгөө Эсэгэһээ тиимэ захяа заабари абаа хэм.

Иоаннаа 10:1–5, 7–18, 30

ҮГЫ БОЛОҮОН ХОНИН ТУХАЙ БУРГААЛТА ҮГЭНҮҮД

Мисус хүн түрэлхитэндэ тон ехээр дурлажа, Огторгойн алдарые орхин, газарта бууһан бэеэрээ нүгэлөөр нүгшэһэн, Бурханһаа хадуурһан, Бурханиее мартаһан зониие бэдэржэ аршалха гээ ха юм. Тэрэ шударгуу хайн Адуулагша байһан дээрэһээ үгы болоһон хонийё ходоодо бэдэрнэ бшуу. Өөрынгөө һургаалта үгэнүүд соо Иисус иигэжэ хэлэнэ:

– Зуун хонитой аад, нэгэнэйнь үгы болошоходо, таанадай хэнтнай ерэн юһэн хонийё хээрэ орхёод, үгы болоһон ганса хонийё бэдэржэ ошохогүйб? Тэрэнээ олоходоо, тон ехээр баярлажа, ара нюргандаа үргэлөөд гэртээ асархалта. Тиин хани нүхэдөө, хүршэнэрөө суглуулаад: «Намтай хамта баярлагты. Би үгы болоһон хонийё оложо асарааб!» – гэжэ хэлэхэлта. Тэрээн шэнги нүгэл хээгүй ерэ юһэн үнэн сэдхэлтэн тушаа бэшэ, харин нүгэл хэгшэ гансаханшые хүнэй Бурханда хандан нүгэлөө наманшалхые харахадаа, тэнгэридэ баяр баясхалан болохол гэжэ таанарта үнэниие хэлэнэб.

Лукаһаа 15:3–7

ТӨӨРИЙЭН ХҮБҮҮН ТУХАЙ БУРГААЛТА ҮГЭНҮҮД

Мисус улад зондо үшөө хургаалта үгэнүүдые хөөрэбэ: «Хоёр хүбүүтэй нэгэ хүн байгаа хэн ха.

– Аба, минии хубита зөөриие намда хубаажа үгыш, – гэжэ бага хүбүүнийнь эсэгэдээ хэлэбэ гэлэй. Эсэгэнь гэр буусаяа хүбүүдтээ хубааба.

Нэгэ хэды хоноод, бага хүбүүнийнь хубита зөөриее абаад, холын газарта ошожо, ехээр нэбхиржэ, зөөриее үрижэрхибэ. Зөөригүи болоод байхадань, тэрэ хари газартань ехэ үлэсхэлэн зуд боложо, үнөөхи хүбүүн ехэ ядарба. Тиигээд тэрэ ороной нэгэ эрхэтэнэйдэ ажалда ороходонь, гэрэй эзэн тэрэниие гахай адуулхыень хээрэ тала руу эльгээбэ. Гахайн эдээ эдилсэжэ, гэдэнээ дүүргэхэ дуратай байгаашье хаань, хэншье тэрээндэ тиимэшье эдээ үгэдэггүй байба.

Хүбүүн ухаа орожо: „Түрэнэн эсэгымни хэды олон зарасанарай элбэг дэлбэг эдээ хоолтой байхадань, би эндэ туража үхэхэээ байнаб. Үглөөгүүр бодоод, эсэгэдээ ошожо, абамни, би Бурханай, мүн танайнгаа урда нүгэл абааб, танай хүбүүн гэжэ нэрэ зүүхээр бэшэ муу амитанби. Барлагаа зараһандал адляар намайе зарагты гээд хэлэхэб“, – гэжэ шиидэбэ.

Хүбүүн түрэнэн эсэгэдээ ошобо».

Лукаһаа 15:11–19

ТӨӨРИҮН ХҮБҮҮН ГЭРТЭЭ БУСАБА

Христос төөригэн хүбүүн тухай хургаалта үгэнүүдээ үргэлжэлүүлнэ: «Эсэгэнх хүбүүгээ холоһоо хараад хайрлажа, урдаһаанх гүйжэ ошоод, тэбэрин таалаба.

– Абамни, би Бурханай, мүн танайгаа урда нүгэл абабаб. Хүбүүнтнай гэжэ тоологдохо эрхэгүйб, – гэжэ хүбүүнийнх хэлэбэ.

– Эгээн хайн хубсаһа асараад, хүбүүндэм үмдэхүүлэгты, хурганданх үнэтэ шулуутай бэһэлиг зүүлгэгты, хүлдэнх гутал үмдэхүүлэгты. Шахамал буруу асаржа гаргагты, найрлаха хүхихэбди! Энэ хүбүүмни үхэнэн аад, амидырба, үгы болошоһон аад, олдобо, – гэжэ эсэгэнх барлагуудтаа хэлэбэ. Тиигээд лэ зон хүхижэ сэнгэжэ эхилбэ.

Ехэ хүбүүнийнх хээрэ ажал хэжэ байһанаа бусажа, гэртээ дүтэлхэдөө хүгжэм хатарай хүнхинэжэ байхые дуулаба. Тиигээд нэгэ зарасаяа дуудажэ:

– Энэмнай юун боложо байнаб? – гэжэ һураба.

– Дүү хүбүүншни бусажа ерээ, тиимэхээ эсэгэшни хүбүүнэйнгээ амиды мэндэ ерэнхэндэ баярлан, шахамал буруугаа гаргаа, – гэжэ зарасанх харюусаба.

Аханх сүхалаа хүрэжэ, гэртээ оробогүй. Эсэгэнх гаража, тэрэнээ аргадаба.

– Би хэды олон жэл шамда барлаг шэнги ажал хээ гээшэбиб, захяа заабариһааш нэгэтэш гаража үзөөгүйб. Ши адагай захын эшэгэшье гаргажа, хани нүхэдөөрни найрлуулаагүйш. Харин янхан һамгадаар орёолдожо, үгэнхэн зөөриеш үригэнхэн хүбүүнэйнгээ ерэхэдэ, ши шахамал буруугаа гаргажа угтааш, – гэжэ ехэ хүбүүнийнх эсэгэдээ хэлэбэ.

– Хүбүүмни, ши ходо намтаяа эндээ байна ха юмши, минии бүхы зөөри шинии ха юм. Харин дүү хүбүүншни үхэнхэн аад лэ, амидыржа, үгы болоһон аад лэ, олдожо ерээ бшуу. Тиимэхээ баярлаха сэнгэхэ ёһотой ха юмбибди, – гэжэ эсэгэнх харюусаба».

Лукаһаа 15:20–32

ИИСУС ХҮҮГЭДЫЕ АДИСЛАНА

Иисус Христос хүүгэдтэ ехэ дуратай юм. Иисуста нэгэтэ хүүгэдые асаржа, тэрээнһээ адис абхуулжа, зальбаралдань хүртүүлхэ ханаатай байгаа. Харин тэрэнэй шабинар үхибүүдые багшадаа ойртуулбагүй.

– Үхибүүдые табигты, намда ерэхэдэнь хаалта бү хэгты, Огторгойн хаан түрэ тэдэнэй юм, – гэжэ Иисус хэлэбэ. Тийн үхибүүдые гараараа адислан үршөөбэ.

– Огторгойн хаан түрэ дотор хэниинь ехэб? – гэжэ шабинарын Иисусаа асууба.

Тиихэдэнь Иисус нэгэ үхибүүе дуудажа, шабинарайнгаа дунда байлгаад:

– Хэрбээ таанар хубилжа, үхибүүдтэл адли болоогүй хаа, Огторгойн хаан орондо орохогүйт гэжэ баталан хэлэнэб. Энэ үхибүүндэл адли хэн номгон даруу болоноб, тэрэ Огторгойн хаан түрэдэ үлэмжэ ехэнь гээшэ. Минии нэрээр иимэ нэгэ үхибүүе тогтоожо абahan хүн намайе тогтоожо абahan болоно, – гэжэ хэлэбэ.

Матвейһээ 18:1–5; 19:13–15

ИИСУС ҺОХОР ХҮНИИЕ ЭДЭГЭЭБЭ

эгэтэ Иисус Иерихон гэжэ томошог хото ерэбэ. Үнөөхил олон зон тэрэниие дахажа ябаба.

Хото орохо харгы дээрэ нэгэ хохор гуйраншан һууба. Тэрэ Бартимей гэжэ нэрэтэй байгаа. Хажуугаарнь Иисус үнгэрнэ гэжэ дуулахадаа, тэрэнэй эди шэди тухай дуулаһан хохор хүн:

– Иисус, Давидай үри һадаһан! Намайе үршөөн хайрлыш даа! – гэжэ ооглобо.

Тойроод байһан олон зоной тэрэнэй хашхархые хориходонь, тэрэнь бүри доройтон:

– Давидай үри һадаһан! Намайе үршөөн хайрлыш! – гэжэ ооглобо.

– Дуудагты тэрэниие, – гэжэ Иисус зогсохо зуураа захирба.

– Бү ай, бодо, шамайе Иисус дуудана, – гэжэ хүнүүд хохорой хажуудань ошожо хэлэбэ. Бартимей бодоһон бэээрээ хэрэггүй болоһон гадар хубсаһаяа тайлажа хаяад, Иисусай хажууда ерэбэ.

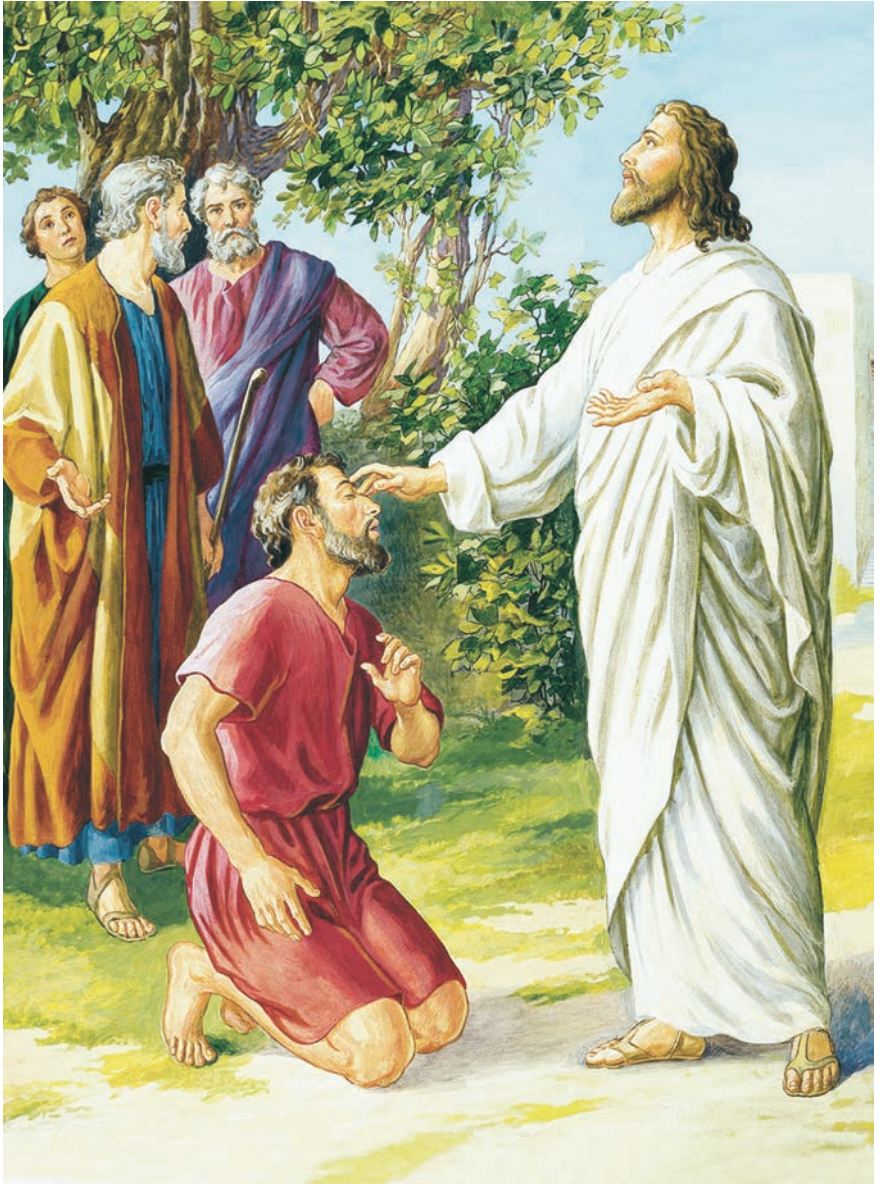
– Шамда юу хэжэ туһалхабиб? – гэжэ Иисус тэрээнһээ асууба.

– Багша! Намайе харадаг болгыш даа, – гэжэ хохор хүн хариусаба.

– Яба, шамайе этигэлшни абараа, – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

Бартимей тэрэ дороо харадаг боложо, Бурханда алдар соло дуудан, Иисусай хойноһоо ябаба.

Маркһаа 10:46–52; Лукаһаа 18:43

АЛБА ТАТААША ЗАКХЕЙ ГЭМЭЭ МЭДЭРБЭ

Иисус Амиггүй далайн шадархи Иерихон хото дахинаа ошобо. Тэрэ хотодо татабари хуряагша Закхей ажагуудаг байгаа. Татабари хуряагшад хуули бусаар үлүү ехэ татабари нэхэжэ, арад зоние тонодог заншалтай байһан юм. Тиимэһээ улад зон тэдэ-нэрые үзэжэ ядадаг һэн.

«Иисус Иерихон хотодо ороод, гудамжаар ябаба. Тэрэ хотын татабари хуряагшадай дарга Закхей Иисусые хэн юм ааб гэжэ харахаяа ехэ һанабашье, набтар бэетэй байһан дээрэһээ хүн зонной араһаа яажашье хаража ядаба. Закхей гүйдэлөөрөө Иисусай урда ороод, үндэр модондо абиржа гараба. Иисус тэрэ модоной хажуугаар гараха байгаа бшуу. Иисус хажуугаарнь үнгэрхэдөө, өөдөө хаража:

– Закхей, модонһоо түргөөр буу. Би мүнөө танайда орохо ёһотойб, – гэбэ.

Закхей модонһоо буужа, тон баяртайгаар Иисусые гэртээ оруулжа хүндэлбэ. Тиихэдэнь хүн зон булта:

– Иисус нүгэлтэй хүнэйдэ айлшалхань гээшэ гү, – гэжэ гэмэрэлдэбэ.

– Багша аа, би хахад зөөриэе гуйраншадта хубаажа үгэхэмни. Хэрбээ зарим хүнүүдһээ алба татабари буруу нэхэжэ абанан байгаа һаа, тэрэнээ дүрбэ нугалан бусаахаб, – гэжэ Закхей Иисусай урда зогсон хэлэбэ.

– Шишье Авраамай жэнхэни үри һадаһан байнаш. Мүнөө шинии гэр абарагдаба, юундэб гэхэдэ, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн нүгэл шэбэлдэ хосорогшодые оложо абархаяа ерээ юм».

Иисус хадаа буянтайшье, нүгэлтэйшье зондо дуратай юм. Тэрэнэй тон ехэ дуранһаань боложо нүгэлтэ зон гэмээ наманшалдаг һэн.

Лукаһаа 19:1–10

ЭХИН ТҮРҮҮШЫН ЭГЭЭЛ ШУХАЛА ЗАХЯА ЗААБАРИ

эгэтэ Иисуста Хуули заадаг нэгэ багша ерээд, иигэжэ асууба:

– Багша аа, Хуулиин эгээн шухала захяа заабаринь алинь бэ?

– Нэгэдэхи, эгээл шухала захяа заабари иимэ:

«Ши бүхы зүрхэ сэдьхэлээрээ,

бүхы хүнэнэ хүлдөөрөө,

бүхы ухаан бодолоороо

Эзэн Бурхандаа дуратай бай».

Хоёрдохинь энээндэл адлишуу:

«Дүтынгөө хүнүүдтэ

өөртөөл адли дуратай бай».

Хуулиин ном соо болон лүндэншэдэй бэшэгүүд соо хэлэгдэнэн бүхы зүйлнүүд эдэ хоёр захяа заабари соо тобшологдон баталагдадаг, – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

Матвейһээ 22:36–40

ЬҮҮЛШЫН ҮДЭШЫН ХООЛ

асхын хайндэр болоходо, Иисус Пётр Иоанн хоёрто: – Ошожо, Пасхын хоол түхээрэгты, хамта хооллохобди, – гэжэ хэлээд ябуулба.

– Эдээ хаана бэлдэхэбибди? – гэжэ тэдэнь һурабад.

– Иерусалим хотодо ороходотнай, домбо соо уһа абажа ябаһан хүн дайралдаха, тэрэниие дахаад ябаарайт. Тэрэ хүнэй ороһон гэртэ ороод, «Багшамнай шамда эльгээгээ, шабинартаяа хамта Пасхын хоол бариха таһаг заажа үгыт» гэжэ гэрэй эзэндэ хэлэхэт. Тэрэ танда ехэ уужам, зохидоор түхээрэгдэһэн таһалга дээдэ дабхарта харуулжа үгэхэ, тэндэл шэрээгээ заһагты, – гэжэ Иисус харюусаба.

Хоёр шабинь багшынгаа зааһан газарта ошожо, хайндэрэй хоол бэлдэбэ.

Хайндэрлэхэ саг ерэжэ, Иисус арбан хоёр шабитаяа хоол бариһаяа һууха зуураа тэдээндээ хэлэбэ:

– Ехэ зоболондо орохынгоо урда тээ би таанартаяа Пасхын энэ хоол бариха гэжэ тон ехээр хүсэһэн байнаб, юундэб гэхэдэ, Бурханайл хаан ороной оршотор би найрай хоол дахин барихагүйб.

Иисус аяга абаад, Бурханда баясхалан хүргэн хэлэбэ:

– Таанад энэниие хубаагаад уужархигты. Энээнһээ хойшо Бурханай хаан ороной оршотор архи дарһа уухагүйб гэжэ таанадтаа хэлэхэ байнаб.

Иисус зүһэм хилээмэ абаад, Бурханда баяр баясхалан хүргөөд, хилээмээ хухалжа, шабинартаа хубаагаад:

– Энэтнай танай тулада үргэл болохо бэе махабадни гээшэ: намайе дурсан энэниие эдижэ байгаарайгты, – гэжэ хэлэбэ.

Хоол бариһанайнгаа һүүлдэ Иисус дарһатай аяга абаад хэлэбэ:

– Энэ болбол танай түлөө адхарха минии шуһаар баталагдаһан Шэнэ Хэлсээнэй аяга гээшэ.

Лукаһаа 22:8–20

ИИСУС ГЕФСИМАНИ СОО БУРХАНДА ЗАЛЬБАРНА

Унөөхи үдэшин хоолой хүүлээр Иисус арбан нэгэн шабинартаяа Иерусалим хотоо гаража, Кедрон горхо гаталжа, Иерусалимай ойро байдаг Гефсимани тосхон хүрээбэ. Иисус тэндэ шабинартайгаа хамта сэсэрлиг соо ороод:

– Минии тэндэ ошожо зальбартар эндээ нуугты, – гэжэ хэлэбэ.

Тиигээд Пётр, Яков, Иоанн гурбые абаад ябаба. Иисус ехэл гашуудаж, уйдажа эхилбэ, юундэб гэхэдэ, манай нүгэл шэбэлэй ашаан тэрэниие зобоон, тамалхан байгаа бшуу.

– Минии ами хүнэнэн туйлай ехээр уйдажа, үхэнэдэл адли байнаб. Таанар эндэ намтай хэргэг байгты, – гэжэ Иисус шабинартаа хэлэнэ.

Тиигээд тээ хажуу тээшээ ошожо, үбдэг дээрээ нуугаад, зальбарба:

– Эсэгэмни! Хэрбээ арга байгаа наа, энэ аягаһаа амсуулангүй, иимэ ехэ зоболондо намайе бү оруулыш даа. Гэбэшье минии дура хүсэлөөр бэшэ, харин шинии эрхэ хүсэлөөр болог лэ.

Огторгойһоо Бурханай Эльгээмэл буужа, тэрэниие зоригжуулна. Сэдьхэлэйнгээ хүлгэхэдэ зальбаралаа ханалгатайгаар уншахадань, тэрэнэй хүлһэниинь шуһан шэнгээр дуһална. Тэрэ шабинартаа бусажа ерээд, тэдэнэйнгээ унтаж хэбтэхэдэнэ хэрээгээд:

– Таанад гансаханшые саг соо унтангүй, намтай хэргэг байлсаха аргагүй гээшэ гүт? Хорхойтолгодо абтахагүйн тула хэргэг байгты, зальбарагты: сэдьхэл дорюун байгаашые наа, бэе махабад ахир нула бшуу, – гэжэ хэлэбэ.

Тэрэ баһа хажуу тээшээ ошожо зальбарха зуураа үгэлбэ:

– Эсэгэмни, хэрбээ энэ аягаһаа амсуулангүй, энэ ехэ зоболон намһаа зайлуулха аргагүй наа, шинии дура хүсэлөөр болог лэ.

Энэ мүргэл соогоо Христос манай нүгэл шэбэлэй түлөө амсаха зоболон тухайгаа хэлэбэ.

Матвейһээ 26:36–44; Лукаһаа 22:39–46

ИИСУСЫЕ ХАРУУЛ ДОРО АБАБА

Мисусай шабинартаа гурбадахияа бусажа ерэхэдэнь, тэдэ-
ниинь унтаһаар лэ хэбтэбэ.

– Таанад баһа унтана гүт? Зай, иигээд Хүн түрэлхитэнэй Хү-
бүүнэй нүгэл үйлэдэгшэдэй гарта тушаагдаха саг ерэбэ даа. Бо-
догты, ябаябди, намда урбагша хүн дүтэлжэ байна.

Энэ үедэ тэрэнэй арбан хоёр шабинарай нэгэн болохо Иуда
бии болобо. Тэрэ ахамад санаартада гушан мүнгэн хашарһаар
Иисусые худалдахаб гэнэн байгаа. Иудатай хамта олон сэрэгшэд,
ахамад санаартанай хүнүүд дэнгүүдые, хэлмэ ба гасуунуудые
баринхай ойртобод. Иуда урбагша тэдээндэ тэмдэг үгэхэ зуураа:

– Хэниие би тааланабид, тэрэ хүн лэ Иисус гээшэ, тэрэниил
барярайгты, – гэбэ.

Өөрөө Иисуста дүтэлэн:

– Багша, баясыш! – гэжэ хэлээд, тэрэниие таалаба.

– Нүхэр, ши юундэ ерээбши? Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ ур-
бахадаа тааладаг юм гү? – гэжэ Иисус тэрээнһээ асууба.

– Таанар хэниие бэдэрнэбта? – гэжэ Иисус Иудатай хамта
ерэһэн сэрэгшэдһээ һураба.

– Назаредэй Иисусые, – гэжэ тэдэниинь харюусаба.

– Тэрэтнай билби даа, – гэжэ Дээдын Эзэн тэдээндэ хэлэбэ.

Тиигэжэ хэлэхыень дуулахадаа, үнөөхи зон хойшоо сухаряад,
газарта унаба.

– Таанар дээрмэшэниие угтаһандал, хэлмэ, шиидам абажа на-
маие барихаяа ерэбэлта; зүгөөр үдэр бүхэндэ таанарые һургажа
Бурханай хүмэ соо һуухадамни намаие таанар баряагүйт. Мү-
нөө танай муу ёрын үйлэ хэрэгүүдые үйлэдэхэ үе саг ха юм даа.
Лүндэншэдэй бэшэгүүд бүтэг лэ, – гэжэ Иисус тэдээндэ хэлэбэ.

Сэрэгшэд Иисусые барижа, ахамад санаартын гэртэ абаашаба,
тиихэдэ шабинарын тэрэниие орхёод, тэрьедэн зугадаба.

Матвейһээ 26:45–57; Лукаһаа 22:45–53; Иоаннһаа 18:1–12

ИИСУС ПИЛАДАЙ УРДА ЗОГСОНО

үрэй сайха үедэ хамаг түрүү санаартан, улад зоной ахамaduуд Иисус тухай зүбшэжэ, тэрэниие саазалха гэжэ шиидэбэ. Тэдэнэр Иисусые хүлижэ, Понтийн Пиладта абаашаба. Израилие дайлан абахадаа, Римэй хаан орон Пилдае Иудейн болон Самариин захирагшаар табиһан юм. Иисуста урбаһан Иуда тэрэниие үхэлэй саазада хүртөөхөн гэжэ дуулахадаа, буруу хэрэг үйлэдэһэнөө мэдэрэн гэмшэжэ, үнөөхи гушан мүнгэн хашарһаа түрүү санаартанда ба улад зоной ахамaduудта бусаажа үгэхэ зуураа:

– Гэм зэмгүй хүндэ урбахадаа би нүгэл хэбэб, – гэбэ. Тиигээд гадагшаа гаража, боожо үхэбэ.

Иудейнүүд бэеэ бузарлахагүйн тула римэй засаглагша Пилдадай ордондо оробогүй. Пилат өөрөө газашаа гаража, тэдээнһээ:

– Энэ хүниие таанар юун гэжэ зэмэлнэбта? – гэжэ һураба.

– Хэрбээ гэм хээгүй хаань, бидэ энээниие шамда асархагүй һэмди, – гэжэ тэдэнь харюусаба. Һүүлдэнь: «Энэ хүн арад зонииемнай үймүүлнэ, хадхуулна: Римэй хаанда алба татабари түлэхьень хорино, өөрыгөө Бурханай табисууртаб гэжэ нэрлэнэ», – гээд тэрэниие зэмэлжэ оробо.

Тиигээд Пилат ордондоо дахин орожо, Иисусые дуудаад, тэрээнһээ:

– Ши Иудейн хаан гүш? – гэжэ асууба.

– Минии хаан түрэ энэ дэлхэй дээрэхи засаг түрэдэл адли бэшэ юм. Хэрбээ минии хаан түрэ энэ дэлхэй дээрэхи засаг түрэдэл адли байгаа хаань, минии албатан намайе хамгаалха һэн, – гэжэ Иисус харюусаба.

– Тиихэдэе ши хаан гүш? – гэжэ Пилат һураба.

– Үнэн зүйлье гэршэлхээе би энэ дэлхэйдэ түрөөб, энэ дэлхэйдэ ерээб, тиимэхээ үнэн зүйл баримталагшад бултадаа минии хэлэһые дуулана, – гэжэ Иисус харюусаба.

– Үнэн зүйл гэшэшни юун бэ? – гэжэ Пилат тэрээнһээ асууба. Гэбэшье Иисус ондоо ямаршье харюу үгэбэгүй.

Иисусые Иродэй захирдаг Галилей могоһоо ерэнэн хүн байна гэжэ мэдэхэдэе, Ирод хаандань эльгээбэ. Эгээл тэрэ үедэ Ирод өөрөө Иерусалим ерээд байгаа. Ирод тэрээнһээ олон юумэ асууба, харин Иисус ямаршье харюу үгэбэгүй. Түрүү санаартан ба Хуули заадаг багшанар тэрэниие хатуугаар зэмэлжэл байба. Ирод сэргшэдтээ хамта Иисусые һайн баһажа, элдэбээр наадалаад, тэрэндэ хаанай хубсаһа үмдэхүүлээд, һөөргэнь Пиладта эльгээбэ. Пилат Ирод хоёр урдань харша дайсад байһан аад, энэ үдэр хани нүхэд болоо һэн.

Пилат түрүү санаартаниие, ноёдые, улад зониие дуудаад:

– Арад зониие үймүүлнэ гэжэ зэмэлээд, таанад энэ хүниие намда асарбат. Харин би танай хараһаар байтар мүрдэлгэ хээд, танай тохохон тиимэ зэмэтэй байһыень тодоруулбагүйб, – гэбэ. Тиихэдэ Пилат Паасхын һайндэрэй хүндэлэлдэ түрмэдэ һаһанан нэгэ хүниие сүлөөдэ табиха ёһотой байгаа. Тэрэ Иисусые сүлөөдэ табиха һанаатай байгаа. Зүгөөр бүхы улад зон:

– Энээниие саазала! Бидэндэ Бараббые таби, – гэжэ хашхаралдажа оробо.

Барабба гэдэгын хотодо һүйдхэл алуур хэнэнэйнгээ түлөө түрмэдэ хаагдаһан байгаа. Пилат Иисусые табиха гэжэ дуугаа баһа шангадхаба. Харин улад зон:

– Тэрэниие хэрээһэндэ хада! Тэрэниие хэрээһэндэ хада! – гэжэ хашхаралдаба. Тиигэжэ зоной болон түрүү санаартанай хашхаралдаан диилэжэ халаба.

Матвейһээ 27:1–4; Лукаһаа 23:2, 7–23; Иоанһаа 18:28–30, 33–38

ИИСУСЫЕ ХЭРЭЭНДЭ ХАДАБА

Иисустай хамта үшөө хоёр гэмтэниие саазалхаяа абаашаба. «Хохимой» гэдэг саазын газарта асараад, Иисусые хэрээхэндэ хадаба, харин нүгөө гэмтэдэй нэгыень баруун таладань, нүгөөдыень зүүн таладань хэрээхэндэ хадажархиба.

– Эсэгэ Бурхамни, эдэниие хүлисэ, эдэ юу хэжэ байханаа өөхэдөө мэдэнэ-гүй, – гэжэ Иисус зальбарба. Хабтагай модо бэлдээд, хэрээхэн дээрэнх хадагты гэжэ Пилат захирба. Тэрэ хабтагай дээрэнх «Назаредэй Иисус, еврейнүүдэй хаан» гэжэ еврей, лата, грек хэлэнүүдээр бэшээтэй байгаа. «Сэрэгшэд Иисусые хэрээхэндэ хадаад, субыень абажа, өөхэд хоорондоо дүрбэ болгон хубааба», зүйдэлгүйгөөр нэхэгдээн суба тушаань жээрэб хаяба.

Улад зоной хаража байтар еврейнүүдэй ноёд:

– Бурханай хунгажа ябуулхан табисуурта юм хаа, бусадые абархандаал адли өөрыгөө абарыш! – гэжэ доромжолон хэлэбэ. Сэрэгшэдшые элдэбээр баһажа, хямдахан гашуун архи үгэхэ зуураа:

– Хэрбээ Иудейн хаан юм хаа, өөрыгөө абарыш! – гэлдэбэ. Христостой хамта саазада хүртэһэн дээрмэшэдэй нэгэниинь тэрээндэ хоро шараяа гарган:

– Бурханай табисуурта байбал, ши өөрыгөөшые, манииешые абарыш! – гэнэ. Харин нүгөөдэнь тэрэ нүхэрөө зэмэлэн:

– Өөрөө саазалуулжа байхан аад, иигэжэ дуугархаяа Бурханһаа айнагүй гүш? Ехэ гэм хэһэн маниие зүб иигэжэ хэһэнэ, харин энэ Иисус ямаршые муу юумэ хээгүй аад, саазалуулба, – гэнэ. Удаань тэрэ Иисуста хандан:

– Иисус аа, Хаан шэрээдэ нуухадаа намайе ханажа байгаарай, – гэбэ.

– Мүнөөдэртөө ши намтай хамта диваажан орондо ошолсохош гэжэ шамда үнэниие хэлэнэб! – гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаба. Хахад үдэрһөө гурбан саг болотор бүхы газар дэлхэй шэб харанхыда хушагдаба. Гурбан сагай багта Иисус:

– Эли, Эли! Лема сабахтани? (Бурхамни, Бурхамни! Юундэ намайе орхибош?) – гэжэ Иисус шангаар хашхарба. Сэрэгшэдэй нэгэниинь дары гүйжэ ошомсоороо бамбагар юумэн дээрэ гашуун архи нэбтэртэрын адхаба, тэрэнэ тулуурай үзүүртэ табяад, Иисуста уухыень үгэбэ.

Иисус тэрэ улаан архиинь амсаад:

– Бүтэбэ даа! – гэжэ хэлэбэ.

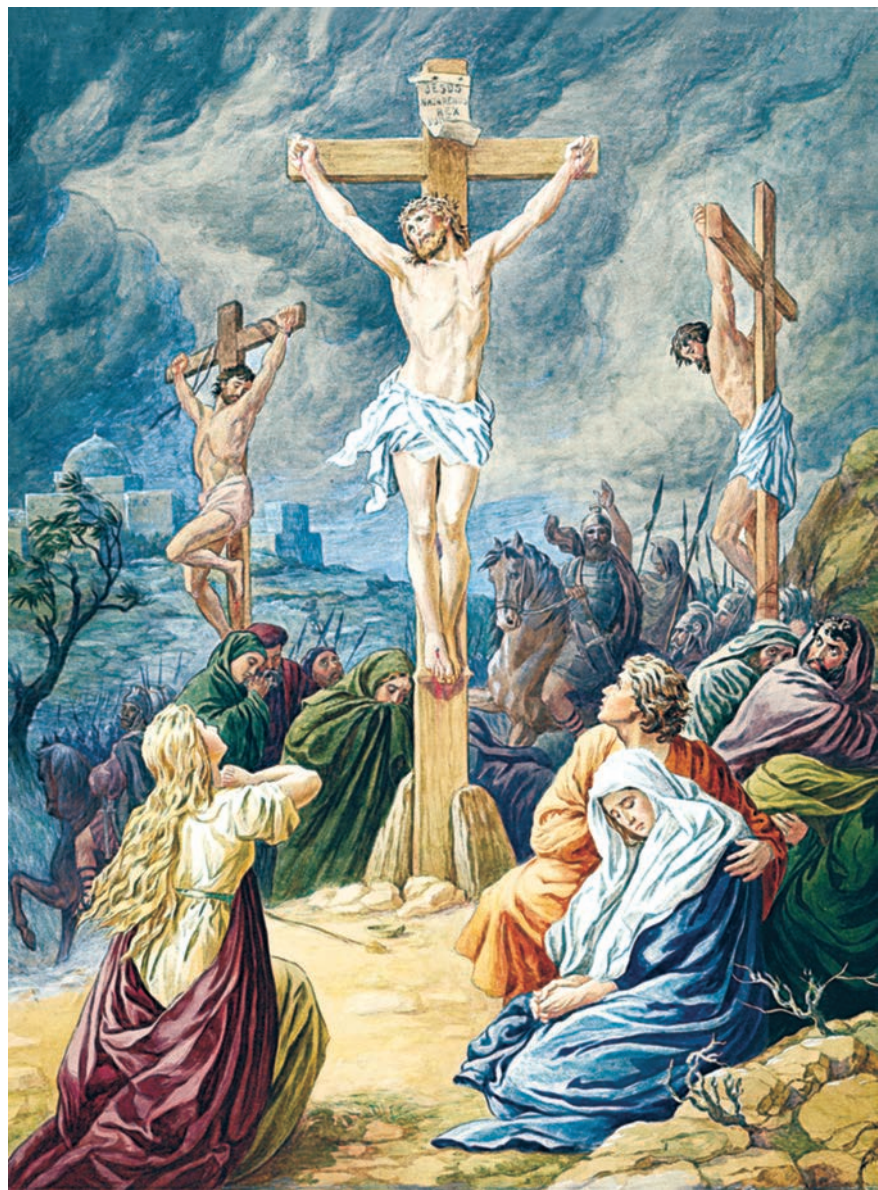
– Эсэгэмни! Би шиний мэдэлдэ хүнэһөө ябуулнаб! – гэжэ Иисус шанга гэгшээр үгэлбэ. Тиигээд тэрэ амьяа табиба.

Тиихэдэнь хүмэдэ Хамагай Нангин газарта ороходо үлгөөтэй байхан хүшэгэ дээрэһээ доошоо шууража, хоёр боложо хахарба, газар хүдэлбэ, шулуунууд хамхарба, мүн агы нүхэн хуурсагууд нээгдэшэбэ. Наһа барахан хутагтанууд олоороо амидырба. Иисусай амидырхан хойно тэдэнэр агы нүхэнүүдһээ гараад, Иерусалимда олонто үзэгдэһэн байна. Тиихэдэ зуунай дарга, мүн тэрээн-тэй хамта Иисусые нахилсагшад газарай хүдэлхые, мүн бусадшые болоһон үзэгдэлнүүдые хараад, ехэ айн хүрдэжэ:

– Тэрэ үнэхөөрөө Бурханай Хүбүүн байгаа, – гэлсэбэ.

Матвейһээ 27:45–49, 51–54;

Лукаһаа 23:35–43, 46, 48; Иоанһаа 19:19–23, 30

ИИСУСЫЕ ХҮДӨӨЛҮҮЛБЭ

Иисус пятницада наһа бараа. Субботодо ехэ найр болохоёо байгаа. Тэрэ үдэр хүнүүдые хэрээһэндэ хадаатай байлгахагүйн тула саазалуулагдаһан хүнүүдэй хангир шэлбые хухалаад, хэрээһэнһээ буулгаха зүбшөөл еврейнүүдэй ахаматууд Пиладаһаа гуйхаяа ошобод. Пиладай зүбшөөхэдэнь, сэрэгшэд саазын газар ошожо, хоёр дээрмэшэдэй хүлыень хуха сохибо. Харин Иисусай ойро ерээд, үхэшөөд байхыень хараад, хүлэйнь шэлбэ хухалбагүй. Нэгэ сэрэгшын жадаараа хабһа руунь хадхахадань, шархаһаань шуһа уһан хоёр гоожобо. Энэнь «Тэрэнэй гансаханшые яһан хухархагүйнь болтогой» гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэн ёһоор болоо (*Гаралга 12:46*). Лүндэншэ Захария «Сүм хадхаһан хүнөө тэдэ хараха» гэжэ уридшалан хэлээ юм.

Һүүлдэнь Аримафей хотын Иосиф гэдэг Дээдын Зүблэлэй гэшүүн Пиладта ерэбэ. Тэрэ еврейнүүдэй ахаматуудһаа айгаад, Иисусай нюуса шабинь болоһон юм. Иосиф Иисусай бэеые хэрээһэнһээ буулгаха зүбшөөл Пиладаһаа гуйба. Тэрэнь зүбшөөбэ. Мүн баһа Иисустай хүниндөө уулзадаг байһан Никодим гэдэг Дээдын Зүблэлэй гэшүүн ерэбэ. Тэрэ хүдөөлүүлхэдэ хэрэгтэй гушаад литр хоншуу үнэртэй тоһо асарба. Тэдэ хоёр хангалтай зүйлнүүдээр арюун сэбэр бүд сүршэжэ, тэрээгээрээ еврейнүүдэй гуримай ёһоор Иисусай шарилые орёобо. Иисусые саазалһан һууриһаа холо бэшэ сэсэрлиг байгаа. Тэндэхи хабсагайда түнхигдэһэн агы нүхэн соо Иосиф Никодим хоёр Иисусай шарил хадагалба, тиигээд нүхыень томо шулуугаар хааба.

Субботодо түрүү санаартан ба фарисейнүүд засаглагша Пиладтай уулзажа, тэрээндэ Иисус тухай:

– Эзэн! Тэрэ мэхэшэнэй үшөө амиды байхадаа гурбадахи үдэртөө амидырахб гэһые һананабди. Тиимэһээ гурбан хоног үнгэртэр хуурсагыень һахиха захиралта үгыш, тиигээгүй һаа, тэрэнэй шабинарынь хүниндөө ерэжэ, бэеыень хулуужа магадгүй, харин улад зондо «тэрэ амидыраа» гэжэ хэлэхэдээ болохо. Тиигэбэл һүүлшын мэхэ түрүүшынхихээ аймшагтай байхал, – гэбэд.

Тэдэнэр зүбшөөл абаад, агы нүхэнэйнь хажууда харуул табиба, үнөөхи шулууень тамгалба.

Матвейһээ 27:57–66; Иоанһаа 19:31–42

ХРИСТОС АМИДЫРАА

Тарагай нэгэнэй, воскресениин эртэ үглөөгүүр газар айм-шагтайгаар хүдэлбэ. Тэрэнь Дээдын Эзэнэй Эльгээмэл тэнгэрихээ буужа, агы нүхэнэй шулууе хажуу тээшэнь мухарюулхан байгаа. Тэрэ Эльгээмэлэй шэг шарайнь сахилгаандал мэтэ, хубсаганиинь саһан шэнги сагаан байбай. Агы нүхэнэй харуулшад тэрэниие харамсаараа ухаа мэдээ алдан, үхэхэн юумэдтэл тарайбад. Мэдээ ороходоо, тэдэ хото ошожо, түрүү санаартанда болоһон ушар тухай дуулгабад. Түрүү санаартан ахаматуудтай зүблөөд, сэрэгшэдэй гарыень нилээн сайлгажа:

– Нүниндөө унтажа байхадамнай Иисусай шабинар ерээд, шарилыень хулуугаа гэжэ хэлэгты. Хэрбээ засаглагшын энээн тухай юумэ дуулбал, тэрээнтэй уулзажа энэ хэрэг аргалхабди, таанарые эбгүй байдалһаа гаргахабди, – гэжэ захибад. Сэрэгшэд мүнгэ абаад, түрүү санаартанай зааһан ёһоор бүхы юумэ хэбэ.

Үүрэй сайха хирэдэ Иоанн ба Яков элшэнэрэй Саломия эхэ, «бага» Яков ба Иосия хоёрой Мария эхэ, Магдалын Мария гэгшэд Иисусай хүдөөлүүлэгдэһэн сэсэрлигтэ ерэбэ. Тэдэнэр өөһэдн-гөө асарһан хангалтай зүйлнүүдээр агы соохи Иисусай шарилые түрхихэ гэхэн байгаа. Тэдэнэр агыда дүтэлжэ ябахадаа:

– Агы нүхын амһар тагалһан шулууе хэн маанадта хажуу тээшэнь болгожо үгэхэб? – гэжэ бэе бэеһээ һуража ябабад.

Эхэнэрнүүд агы нүхэндэ дүтэлхэдөө асари томо шулуунай зайсууланхай байхыень гайхан харабад. Тэдэнэр агы соо ороод, суй сагаан хубсаһа үмдэхэн Бурханай Эльгээмэлые ойшообо. Эхэнэрнүүдэй айн мэгдэхэдэ, Бурханай Эльгээмэл:

– Бү айгты! Таанад хэрээһэндэ хадуулһан Иисусые бэдэрнэт гэжэ мэдэнэб. Тэрэтнай эндэ үгы, өөрынгөө хэлэхэн ёһоор тэрэ амидыраа. Дээдын Эзэнэй хэбтэхэн газарые ошожо харагты. Түргөөр ошоод, шабинартань дууллагты: тэрэмнай үхэхэн аад, амидыраа, Галилейдэ таанадые хүлээнэ, – гэжэ хэлэбэ.

Эхэнэрнүүд агы сооһоо бушуухан гаража, ехээр хүрдэхэншые, баярлаһаншые юумэд тэрэнэй шабинарта Христос амидырба гэжэ дуулгахаяа гүйлдэбэд.

Матвейһээ 28:1–8, 11–15; Маркһаа 16:1–7, 9; Лукаһаа 24:1–7

ИИСУС ХРИСТОС ДЭГДЭБЭ

Христос амидырһанайнгаа һүүлдэ дүшэн хоногой туршада шабинартаа ерэжэ, Бурханай хаан түрэ тухай айладхадаг байгаа.

Һүүлэй һүүлдэ тэрэ шабинараа суглуулаад:

– Иерусалимдаа байгты. Минии түрүүн хэлэһэнээр таанадта Эсэгимни үгэхэб гэжэ найдуулһан юумэ хүлеэжэ байгты. Иоанн уһаар арюудхаа, харин таанад хэды хоноод Нангин Һүлдөөр арюудхуулхат. Нангин Һүлдын танай дээрэ буухадань, хүсэ шадалаар дүүрэхэт, тиигээд Иерусалимай, бүхы Иудейн болон Самариин нютагуудһаа эхилээд, газарай заха хизаар хүрэтэр минии гэршэнэр болохот. Бүхы дэлхэйгээр ябажа, бүхы хүнүүдтэ Һайн Мэдээсэл номнохот. Этигэжэ уһаар арюудхуулһан хүн абарагдаха, этигээгүй хүн хэхээлтэдэ орохо. Намда этигээшэд минии нэрээр ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргаха, хари хэлэнүүдээр дуугарха; могойнуудые гараараа баряшье һаа, үхэлтэ хоро уугаашье һаа, гэмтэхэгүй; үбшэн зониие гараараа адислахадаа, элүүр энхэ болгохо гайхамшаг шэдитэй болохо, – гэжэ хэлэбэ.

Иигэжэ хэлээд, шабинарайнгаа хараһаар байтар Иисус Христос огторгойдо дэгдэбэ, тиигээд үүлэндэ халхалуулаад, харагдахаяа болишобо. Тэрэнэй дэгдэхые хаража, тэнгэри өөдэ шэртэжэ байһан элшэнэрэй хажууда сагаан хубсаһатай хоёр хүн гэнтэ бии боложо:

– Галилейнхид! Юундэ таанад огторгой өөдэ гэтэн зогсонот? Тэнгэри өөдэ дэгдэһэн Иисус танай хаража байхада дэгдэһэндээл тон адляар һөөргөө бусажа ерэхэл даа, – гэбэ.

Маркһаа 16:15–19; Элишэнэрэй бүтээһэн хэрэгүүдһээ 1:3–11

«ХАРГЫ ЗАМ, ҮНЭН ЗҮЙЛ, АМИ НАҢАН»

Манай литэ Дээдын Эзэн Иисусай түрэхэн үдэрхөө эхилнэ. Иисус гшатайһаа газар дэлхэй дээрэ өөрынгөө албан хэрэгыг хэжэ захалаа, тэрэнэ гурбан жэл үргэлжлөө, тиигээд тэрэ хэрээһэндэ хадуулһан байгаа. Тэрэ Һайн Мэдээсэлэй ашата Һайхан Һургаалаар хүнүүдыг абарһан, Бурханай хаан түрэ тухай номноһон юм. Дээдын Эзэн Иисус Христосой зарим тон шухала Һургаалнуудын иимэ:

«Би болбол Харгы зам гээшэб, Үнэн зүйл, Ажамидарал гээшэб. Намгүйгөөр хүн Эсэгэдэмни хүрэжэ шадахагүй» (Иоанн 14:6).

«Би хадаа Амидыралга гээшэб, Ами наһан гээшэб. Намда этигэдэг хүн үхөөшье наа, амидырха юм» (Иоанн 11:25).

«Дэлхэй дээрэ байха сагтаа би энэ дэлхэйн гэрэл туяань гээшэб» (Иоанн 9:5).

«Би өөрөө ажамидаралай хилээмэн гээшэб. Намда ерэхэн хүн гэдэхээ үлдэхгүй, намда этигэхэн хүн хэзээшье ундаа хүрэхгүй» (Иоанн 6:35).

«Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хосорһон зоние бэдэржэ абархын тула ерээ» (Лука 19:10).

«Нэн түрүүн Бурханай хаан түрыг ба тэрэнэй үнэн зүйлыг бэдэрэгты» (Матвей 6:33).

«Таанадыг амгалан тайбанда үлөөнөб, өөрынгөө амгалан тайбаниг хайрланаб. Миний хайрлаһан энхэ тайбан энэ дэлхэйн зоной энхэ тайбанда адли бэшэ. Танай сэдхэл зүрхэн бү хүлгэг лэ, бү хүрдэг лэ» (Иоанн 14:27).

«Хүшэр хүндэ ашаанда даруулжа ядарһан зон булта намда ерэгты, би танай ханаа амаруулхаб. Миний хазаар абажа өөһэдыгөө хазаарлагты, намһаа Һуража абагты, ушарын юуб гэбэл, би номгон даруу сэдхэлтэйб, тииг таанад ханаагаа амархат. Миний таанадта үгэхэ хазаар хашар бэшэ юм даа, таанадта ашаа ашаан хүнгэн юм даа» (Матвей 11:28–30).

«Миний үгэ дуулаһан, намайе эльгээһэн Эсэгэдэ этигэхэн хүн хэтэ мүнхэдөө амидыг мэндэ ябаха. Тиимэ хүн гэмнүүлхгүй – тиимэ хүн үхэлһөө абарагдан, амидырха гээшэ» (Иоанн 5:24).

«Бурханай Хүбүүндэ этигэдэг хүн хэтэ мүнхын ажамидаралда хүртэбэ, харин энэ Хүбүүгэ буруушааһан хүн хэтын амидарал үзэхгүй, Бурханай уур сухал ходоодо хүргэжэ байха» (Иоанн 3:36).

«Намтай ябалсаха дуратай хүн өөр тухайгаа бодохоёо болёод, үдэр бүхэн хэрээһээ үргэлөөд, хойноһоомни ябаг» (Лука 9:23).

«Бүхы дэлхэйг эзэлээд, харин ами бэеэ хүнөөһэн гү, али гэмтээһэн байбал, хүндэ ямар олзо ашатай юм?» (Лука 9:25).

«Улад зоной урда миний мэдэлдэ байнаб гэжэ айладхаһан хүн бүхэниг бишье Огторгойдо оршодог Эсэгынгээ урда миний гэжэ гэршэлхэб. Харин улад зоной урда намһаа арсаһан хүн бүхэнһөө бишье Огторгойдо оршодог Эсэгынгээ урда арсаһалби» (Матвей 10:32–33).

«Огторгой тэнгэри, газар дэлхэйшье хүнэн халаха, харин миний үгэнүүд хэтэдээ оршохо» (Лука 21:33).

